

САЛИХ СЕЛИМОВИЋ
НЕКА ПРЕЗИМЕНА И ЊИХОВО ПОРЕКЛО
НА ПРОСТОРУ СТАРЕ РАШКЕ
– треће, допуњено и проширено издање –

Уредник
Зоран Колунџија

Рецензенти
Проф. др Хаџи Јово Медојевић
Др Александар Савић, виши архивски саветник

САЛИХ СЕЛИМОВИЋ

НЕКА ПРЕЗИМЕНА
И ЊИХОВО ПОРЕКЛО
НА ПРОСТОРУ СТАРЕ РАШКЕ

– треће, допуњено и проширено издање –

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

САДРЖАЈ

1. Мапа простора Старе Рашке	7
2. Претходна реч	9
3. Претходна реч другом допуњеном и проширеном издању	11
4. Претходна реч трећем допуњеном и проширеном издању	13
5. Увод	15
6. Појединачно о презименима	63
7. Литература	901
8. Извори	907
9. Архивска грађа	909
10. Казивачи	909
11. Регистар презимена	913
12. Регистар личних имена	925
13. Рецензија	995
14. Слово о аутору	997

Простір Сіара Раике

Извор: ауторова збирка мапа

ПРЕТХОДНА РЕЧ

*Живимо у време кад истина
Није више скривена од људи.
Данас се људи скривају
од истине.*

Волтер

Ова књига је настала као резултат вишегодишњих истраживања на терену (разговори, казивања, анкетање), затим радом у архивима, библиотекама, музејима и консултацијама релевантне литературе и периодике. У недостатку других поузданијих извора понекад су узимани и неки подаци са интернета за које се не може рећи да су увек поуздани. Стара Рашка, као један од најезотичнијих делова наше земље, остала је још увек недовољно истражена ризница. Ни аутор ових редова није могао сва бројна стара, старија и новија презимена да покупи и обради у оној мери у којој је то желео. Зато је у самом наслову ове књиге речено да се ради о неким презименима. За сада је ово што је урађено било могуће. Остајем у обавези да наставим са даљим истраживањима већ унетих презимена с тим што ће бити додата и још нека нова презимена. Зато постоји више разлога. И овом приликом желим да се извинем породицама и појединцима о којима нисам могао да сакупим довољно података. За нека презимена вероватно има ненамерних полуистина или одређених нереалности које је аутор налазио у већ објављеној литератури и неким другим изворима па је избегавао да их уноси. Казивања најстаријих људи, без обзира на сву могућу субјективност, су ипак била веома драгоцене и најчешће су аутору била путоказ у којем правцу треба вршити даља истраживања. И овом приликом им упућујем дубоку захвалност. Морам да кажем и то да сам наилазио и на неразумевање па чак и на отворено одбијање сарадње код појединаца, посебно из муслиманске популације, али ме то није спречавало и демотивисало да не наставим са даљим радом. Напротив, то ми је давало још јачу жељу и снагу да наставим са истраживањима.

Становништво је на традиционално миграционом и имиграционом простору одлазило и долазило и, што је рекао један од анкетираних „стално је врвило”. Ратови, буне, устанци, разне епидемије, аграрна пренасељеност, крв-

на освета па и сваковрсни притисци били су узроци страдања и миграција. Мењале су се вере, славе, нације и државе, а све како би народ опстао у актуелним условима. Свакако да су у тим историјским и социолошким процесима своју улогу имале и одлике природне средине, односно природно-географске карактеристике овог древног српског етничког, културног и верско-конфесионалног простора.

И овом приликом желим да се посебно захвалим рецензентима ове књиге проф. др Јову Медојевићу и др Александру Савићу који су ми пружали подршку и добронамерним и стручним сугестијама помогли да вишегодишњи рад на књизи приведем крају.

Аутор

ПРЕТХОДНА РЕЧ ДРУГОМ ДОПУЊЕНОМ И ПРОШИРЕНОМ ИЗДАЊУ

*Нећу да будем оно што нисам,
хоћу да будем оно што јесам.*

Аутор

У претходној речи првог издања ове књиге сам наговестио наставак истраживачког рада и допунама података до којих сам нешто касније и дошао. И један број носилаца обрађених презимена у првој књизи је изразио жељу да се новим подацима допуни текст. То сам, колико је то у овом тренутку било могуће, са задовољством и учинио. Такође, и на неким промоцијама су бројни посетиоци предлагали да се рад на представљеним презименима обавезно настави. И то сам прихватио као дужну обавезу према поштоваоцима овог мог рада.

Било је и негативних реаговања оних који нису желели да се јавно пише о њиховом пореклу, узроцима кретања њихових предака, промене слава код православних и процесу исламизирања. Исламизација је била један дуг процес и није на нама да судимо онима који су прихватили ислам, али смо дужни да знамо своје корене и претке ма кави они били. Има и оних припадника муслиманске популације који не могу да схвате да муслиман може да буде Србин или српског порекла, а када се ради о Немцу, Албанцу, Французу онда то може.

Ипак, доживљавао сам и задовољство, јер је било и оних који су се радовали што су сазнали много тога што нису знали о својим прецима. Таквих случајева је било и у православној популацији. Код многих муслиманских породица мало се знало о њиховој даљој прошлости, коренима и кретањима кроз време и простор. Ипак је било је и оних муслимана који су, на моје задовољство, потврдили оно што је о њиховом пореклу и презимену написано.

И једна и друга реаговања су ме само још додатно мотивисала да наставим са истраживањима и да допуним и проширим претходно издање ове књиге.

Осим што сам проширио уводни део са текстом додао сам и бројне фотографије. У првом издању нисам био унео слике градова који се са својим административним подручјима налазе на простору некадашње Старе Рашке.

И то је била једна од оправданих и добронамерних примедби првом издању. Осим слика градова у овом другом издању унео сам и слике значајних месних центара.

Захваљујем се свима онима који су ми помогли својим информацијама, сугестијама, затим бројним казивачима као и материјалној подршци која ми је била неопходна за штампање ове књиге као и трошкова нужних путовања и одлазака на терен и у многе архиве, библиотеке и музеје.

Аутор

ПРЕТХОДНА РЕЧ ТРЕЋЕМ ПРОШИРЕНОМ И ДОПУЊЕНОМ ИЗДАЊУ

Задовољство је истраживати порекло презимена и наћи своје корене, али је то и један мучан и ретко довршен посао. Та истраживања су обавеза историчара, етнолога, антрополога, демографа према свом народу и његовој прошлости. Кроз истраживања порекла презимена прате се и веома сложене миграциони и демографски процеси који су снажно обележили историју српског народа. Презимена и њихово порекло код наших муслимана су и еклатантан доказ времена и простора исламизације, па и, условно речено, узрока тог процеса. У нашим условима презимена код муслимана су показала и показују појаву једне нове религије и цивилизације. Зато су веома слојевити и сложени историјски и социолошки процеси на Балкану (Хему), а посебно на простору српских земаља. Зато се може слободно рећи да смо простор судара, додира и интерактивних процеса и хришћанства и ислама, па тако и цивилизација.

Свакако се то одразило и на презимена, али не само код муслимана већ и код хришћана, тачније речено код православаца. Много је презимена код наших муслимана која су хришћанског, у нашем случају српског, порекла, као што је много презимена и православних Срба која су настала као једна од последица процеса исламизације и више вековне Османлијске окупације и турско-османског наслеђа.

У овом трећем допуњеном и проширеном издању код неких презимена су извршене допуне новим подацима и сазнањима, а и број презимена је знатно повећан, као и број имена неких значајних личности до којих сам у међувремену дошао.

Одлучио сам да у овом издању унесем и фотографије већих месних центара из сваке општине некадашњег простора Старе Рашке који су имали и имају улогу у географском простору и нашој даљој и новијој историји и антропологаграфији.

УВОД

Простор Старе Рашке је после Првог балканског рата 1912/1913. године подељен између Србије и Црне Горе. Тај простор се често нетачно идентификује као некадашњи Новопазарски санџак, а у новије време само Санџак или Рашка област. Према тој идентификацији у делу који припада Србији су општине Нови Пазар, Сјеница, Тутин, Нова Варош, Пријепоље и Прибој док у делу који припада Црној Гори су општине Пљевља, Бијело Поље, Беране, Петњица, Рожаје, Андријевица, Плав и Гусиње. Средњовековна Немањичка Рашка се простирала од Ибра на истоку до Дрине на западу и од Ђетиње и Западне Мораве на северу до Таре и Пиве на југу. Према томе, простору Старе Рашке треба додати и садашње општине у Србији: Ивањица, Рашка, Ариље, Чајетина и Ужице, а у Црној Гори Колашин, Мојковац, Жабљак, Плужине, Шавник и Андријевицу.

Стара Рашка је простор са специфичним геоморфолошким, педолошким, хидролошким и климатолошким карактеристикама. То су били одлучујући природни фактори који су одредили да се становништво од најстаријих времена па све до данас у највећем делу претежно бави сточарством као главним егзистенцијалним занимањем. Посебну специфичност имају Сјеничко-пештерска висораван, Корита, Пљеваљска котлина са својим хидролошким, педолошким и климатолошким карактеристикама.

Нови Пазар

Извор: Туристичка организација

Преко овог простора су још у античком периоду пролазили важни трговачки и војни путеви који су повезивали Јадранско море (Дубровник, Котор) са унутрашњошћу Балканског полуострва као и западни део Балкана са његовим истоком и Константинопољем, каснијим Истамбулом. Ти путеви су били активни и за време турско-османске владавине па је овај део наше земље увек имао важан саобраћајни и трговачки значај. У другој половини 19. века тадашњи Новопазарски санџак, који је покривао велики део Старе Рашке, добија и геостратешки и политички значај јер је постао „копча” између Кнежевина Србије и Црне Горе, Босанског и Косовског вилајета. На Берлинском конгресу 1878. године је постао предмет погађања тзв. „европског концерта”, а посебно између Турске, Аустроугарске и Русије. На крају је остао као тампон зона између Србије и Црне Горе како би била онемогућена заједничка граница и евентуално уједињење ове две наше државе. Остао је и као коридор за даљу пенетрацију Аустроугарске на Балкан све до Солуна и Белог (Егејског) мора, што је и био њен главни геостратешки циљ.

Лукаре (Нови Пазар)

Извор: wladzimierc 1914

Због укрштања супротних интереса великих сила и суседних земаља простор је осим саобраћајно-трговачког добио и важан војно-политички значај. Због честих ратова, буна, устанака и политичко-дипломатских манипулација са овим простором становништво је без обзира на верску припадност било

у сталној неизвесности, имовинској, па и животној несигурности. Бескрупулозним пропагандним средствима у народ је уношен немир како би се остварила што изразитија супротстављеност између тадашњих Турака, тј. наших муслимана и хришћана, односно православних Срба. У томе је најактивнија била Аустроугарска која је настојала да муслиманско становништво што више одвоји од Срба хришћана и да га веже за своје освајачке планове.

Дежева (Нови Пазар)

Извор: Туристичка организација

Ипак, муслимани су се више држали Турске и верски и политички и емотивно која је остала на овом подручју до 1912. године. Под утицајем сталне и снажне пропаганде муслимани ће се везивати и за Аустроугарску у Првом светском рату и за Немачку у Другом светском рату чије су последице и данас присутне са одређеним рецидивима.

Косовска Миџровица

Онај део становништва који је био пореклом од албанских католичких Малисора више се везивао за Албанију и Косово, Што ће се, такође, показати и за време Првог, а посебно Другог светског рата. И једни и други су очекивали и добијали подршку окупатора за своје сепаратистичке циљеве.

Северна Косовска Миџровица

Извор: <https://www.bbc.com/serbian/articles/cvgwvn9nl8zo/lat>

Српско православно становништво је за време турске владавине и у овом крају узимало учешћа у устанцима домаћих хришћана и у ратовима хришћанских држава Аустрије, Венеције и Русије против Османске Империје. То становништво је егзистирало у сталној несигурности и жељи да живи у слободи. Ратови, буне и устанци против освајача и окупатора, затим измицање што даље у од прометних комуникација у планине, сурови услови живота, епидемије, вишечлане породице, аграрна пренасељеност и примитиван начин привређивања су такође утицали на непостојање услова за дугорочну устаљеност и везаност за једно место боравка. Промене места боравка великог броја породица су биле тако честе да је то представљало тешкоће у праћењу порекла и кретања. Презимена су често мењана, а понекад и славе мада се оне у принципу не мењају или се задржавају као преславе.

Сјеница

Извор: ауторова архива

Све је то утицало и на демографска и миграциона кретања, заправо на стална померања и праве сеобе српског становништва у Старој Србији, садашњим црногорским Брдима и Старој Херцеговини па тако и на Сјеничко-пештерској висоравни, Штавици, Моравици, Старом или Ибарском Колашину, Бихору, Лимској долини, Златиборској површи. Старо и релативно старије становништво се померало читав 18. и 19. век према северу и западу. Тада је насељен велики део садашње Централне Србије, Војводине, делова Босне и Херцеговине, Славоније, Војне Крајине.

Дуја Пољана (Сјеница)

Извор: ауторова архива

Ти миграциони токови су се претворили у прави егзодус у току Бечког рата (1683–1699) и непосредно после њега када је највећи део Старе Србије па тако и Старог Влаха, Сјеничко-пештерске висоравни и Полимља скоро опустео. Много је и хришћана и муслимана страдало у току ратних операција и разарања села и градова. Највећи део хришћана са ових простора се укључио у познату велику сеобу Срба под вођством патријарха Арсенија III Чарнојевића 1689/1690. године. Пештерске и бихорске Србе су тада повели јереј Јеремија, тзв. кнез Данило и Сувололац Јован Суша. Касније је Јован Суша био у Будиму чувени трговац¹.

---

¹ В. Поповић, *Пештерско-шињавички вихори*, Београд 2003, 44.